

نامه‌ی مدافعین و سازمان‌های ملی و بین‌المللی حقوق بشر

به نمایندگی‌های دایمی دولت‌های عضو و ناظر شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد!

4 سپتمبر 2023

با توجه به نقض گسترده و سیستماتیک حقوق بشر در افغانستان و به منظور پاسخ‌گویی و رسیدگی مناسب به آن، ما سازمان‌های امضاکننده‌ی زیر از دولت‌های عضو و ناظر شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد می‌خواهیم که:

(۱) مأموریت گزارشگر ویژه‌ی سازمان ملل متحد در مورد وضعیت حقوق بشر در افغانستان تمدید شود؛
(۲) یک مکانیسم تحقیقی مستقل، موازی با مأموریت گزارشگر ویژه برای افغانستان در جلسه آینده شورا در سپتمبر ایجاد شود؛ و

(۳) از پیگیری معنادار توصیه‌ها و پیشنهادات گزارشگر ویژه و گروه کاری در مورد تبعیض علیه زنان و دختران و نیز از ادامه‌ی بحث و گفتگوی اختصاصی در شورا در مورد وضعیت زنان و دختران در افغانستان اطمینان حاصل شود.

این خواست‌های مدافعان حقوق بشر و نهادهای جامعه‌مدنی در داخل و خارج از افغانستان است که از طریق مصاحبه و گفتگو با آنها بدست آمده است. خواست‌های فوق توسط تعداد زیادی از نهادهای جامعه مدنی افغانستان و سازمان‌های بین‌المللی حقوق بشر تایید شده است.

دو سال گذشته با افزایش قتل‌های انتقام جویانه، اعدام‌های غیر قانونی و شکنجه همراه بوده است. بازداشت‌های خودسرانه و ناپدیدشدن اجباری نه تنها محدود به مدافعان حقوق بشر، روزنامه‌نگاران و هنرمندان بوده است، بلکه بنابر گزارش تازه یونما، پس از برگشت طالبان به قدرت، حداقل ۸۰۰ تن از مقامات دولتی سابق و اعضای نیروهای دفاعی و امنیتی افغانستان نیز ناپدید شده‌اند.

علاوه بر این، مردم شاهد کوچ‌های اجباری، سرکوب جامعه‌مدنی، هدف قرار دادن اقلیت‌ها، و نقض تبعیض‌آمیز حقوق اساسی بشر بوده‌اند- اعمالی که می‌تواند زجر جنسیتی که جنایت علیه بشریت است به حساب بیاید. این در حالی است که نقض گسترده و سیستماتیک حقوق بشر با مصونیت کامل عاملین آنها همراه بوده است.

شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد در گذشته در مورد کشورهای ای که از نظر شدت و حدت نقض حقوق بشر در وضعیت مشابه با وضعیت موجود در افغانستان قرار داشته‌اند، واکنش مناسب نشان داده است. به طور مثال می‌توان از ایجاد کمیسیون‌های تحقیق برای سوریه و اوکراین، تشکیل مکانیسم مستقل حساب‌دهی برای میانمار، و تشکیل مأموریت حقیقت‌یاب برای ایران یاد نمود.

با ایجاد یک مکانیسم تحقیقی مستقل با منابع کامل در مورد افغانستان، شورای حقوق بشر رویکرد همسان با این وضعیت‌ها خواهد داشت و نشان خواهد داد که می‌تواند گام‌های معناداری برای رسیدگی به نقض گسترده و سیستماتیک حقوق بشر در افغانستان بردارد.

بنابراین، ما از کشورهای عضو و ناظر شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد می‌خواهیم که علاوه بر تمدید مأموریت مهم گزارشگر ویژه در مورد وضعیت حقوق بشر در افغانستان، یک مکانیسم تحقیق مستقل برای افغانستان که توانایی انجام کارهای زیر را داشته باشد ایجاد کنند:

- ۱- بررسی تمام موارد نقض حقوق بشر، نقض قوانین بین‌المللی بشردوستانه و جنایات بین‌المللی، از جمله جنایت مبتنی بر جنسیت؛
- ۲- گردآوری، تجزیه و تحلیل شواهد نقض حقوق بشر؛ تهیه دوسیه‌های نقض حقوق بشر با در نظر داشت بُعد جنسیتی آنها؛ ثبت و نگهداری سیستماتیک تمام اطلاعات، اسناد و شواهد، مطابق با استانداردهای حقوق بین‌الملل و با توجه به استفاده از آنها در هرگونه روندهای قانونی در آینده و تلاش‌های پاسخگویی به آنها؛
- ۳- مستندسازی و تصدیق اطلاعات و شواهد؛
- ۴- شناسایی افراد و نهادهای مسئول با هدف اطمینان از حسابده ساختن و پاسخگو ساختن آنها؛
- ۵- ارائه توصیه‌ها با هدف پایان دادن به مصونیت از مجازات و تضمین پاسخگویی، از جمله مسئولیت جزایی فردی و دسترسی قربانیان به عدالت.

در شرایط حاضر سیستم مستقل حقوقی و قضایی افغانستان و حاکمیت قانون برچیده شده است، هیچ تحقیقی در این زمینه انجام نشده است و هیچ امکانی برای تلاش‌های ملی و معتبر برای عدالت وجود ندارد. تخلفات سیستماتیک و گسترده و سوء استفاده‌ها با تضمین مصونیت کامل برای مرتکبین انجام می‌شود، چنانچه اکثریت قریب به اتفاق جنایات به‌ویژه جنایات مبتنی بر جنسیت و نقض حقوق بشر بدون سند و گزارش باقی می‌ماند. وضعیت حقوق بشر در افغانستان با هر معیار عینی برای ایجاد یک مکانیزم تحقیق مستقل مطابقت دارد. شکل‌گیری چنین مکانیزمی برای افغانستان هیچ زمانی به اندازه‌ی امروز مهم و حیاتی نبوده است. چنین مکانیزمی مکمل تلاش‌های تحقیقاتی دفتر دادستانی محمکه جزایی بین‌المللی نیز خواهد بود.

ما بر این باوریم که با ایجاد یک مکانیسم مستقل تحقیق برای افغانستان:

۱. اکثر موارد نقض حقوق بشر که در تمام نقاط کشور انجام می‌شوند، بدون سند و گزارش باقی نمی‌مانند؛
۲. جنایات مبتنی بر جنسیت و نقض حقوق بشر مستند و تحلیل خواهند شد؛
۳. فرهنگ معافیت از مجازات عاملان نقض حقوق بشر تضعیف خواهد شد؛
۴. امکان تداوم دور باطل خشونت کاهش خواهد یافت؛ و
۵. از نقض بیشتر حقوق بشر جلوگیری خواهد شد.

ما بنابراین از شما کشورهای عضو و ناظر شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد می‌خواهیم که یک‌بار دیگر با مردم افغانستان و درکنار قربانیان و بازماندگان‌ای که مستحق شنیده‌شدن و برخورداری از عدالت هستند، بایستید.

با سپاس فراوان،

Supported by: National Organizations

Supported by: International Organizations

FREEDOM NOW